

परमेश्वरका जनहरूको निम्ति विशेष वचनहरू

के तपाईंले बाइबलका विवरणहरूमा आधारित भएर कहिले स्वर्गकोबारेमा कल्पना गर्ने प्रयास गर्नुभएको छ ? सम्भवत यो हामीले अपेक्षा गरेभन्दा धेरै फरक हुनेछ होला । हाम्रो स्वर्गीय घर निश्चय नै हामीले कल्पना गरेभन्दा धेरै महान हुनेछ र त्यसलाई वर्णन गर्न प्रयोग गरिएको पृथ्वीका संकेतहरू सुन, हिरा र मोतीभन्दा धेरै महिमित हुनेछ ।

जसले “राज्य” र “मण्डली”बारेको परमेश्वरको सन्देशलाई चित्रण गर्ने प्रयास गर्दछन् तिनीहरूमा पनि यही कुरा सत्य हुँदछ । धर्मशास्त्रहरूमा यी शब्दहरू यति धेरैपल्ट प्रयोग गरिएको छ कि जसले गर्दा हामीले यी दुई शब्दहरूलाई नबुझी परमेश्वरको मुक्तिको योजनालाई बुझ्ने आसा गर्न सक्दैनौं ।

“राज्य” भन्ने शब्द

परमेश्वरको राज्यलाई राज्यकोरूपमा दुवै करारहरूमा अगमवाणी गरिएको र प्रकट गरिएको छ । पुरानो करारमा र नयाँ करारका शुरुका खण्डहरूमा यसकोबारेमा अगमवाणी (भविष्यवाणी) गरिएको थियो र प्रेरित २ र बाँकी नयाँ करारभरि यसलाई पृथ्वीमाभएको वास्तविकताकोरूपमा प्रस्तुत गरिएको छ । भविष्यवाणीमा राज्यलाई कहिले काँही चित्रहरू र संकेतहरूमा पनि चित्रण गरिएको कारणले गर्दा, अगमवक्ताहरूले गरेको चित्रणभन्दा वास्तविकतामा यो महान र धेरै महिमित छ । अगमवक्ताहरूको चित्रण सही थियो, तर यो आलंकारिक भाषामा उल्लेख गरिएको कारणले गर्दा रहस्यको पर्दा भित्र लुकेको थियो ।

“राज्य” भन्ने शब्द नयाँ करारको साथसाथै पुरानोमा पनि महत्वपूर्ण छ, तर हामी नयाँ करारमाभएको यसको प्रयोग प्रति विशेष गरेर चाख राख्दछौं । परमेश्वरको राज्यलाई नयाँ करारमा पुरानो करारका भविष्यवाणीहरू पुराभएकोरूपमा प्रस्तुत गरिएको छ । बाइबलमाभएको यी शब्दहरूको प्रयोगलाई पूर्णरूपमा नबुझी खीष्टको मण्डलीलाई बुझ्न खोज्दा कुनै पनि व्यक्ति घाटामा पर्दछन् (हेर्नुहोस् परिशिष्ट ४) ।

आउनुहोस् यो शब्दलाई हामी तीन कोणहरूबाट निरिक्षण गरौं, जुन प्रत्येक यसको प्रयोगमा खीष्टले स्थापित गर्नुभएको मण्डलीसँग सम्बन्धित छन् ।

यसको राजनैतिक प्रयोग

बाइबलमा सर्वप्रथम “राज्य” भन्ने शब्द, कुनै एक जनालाई साम्राज्यको उच्च प्रमुखको, उच्चाधिकारी, त्यो राज्यको शक्तिशाली शासककोरूपमा सम्बोधन गर्दै राजनैतिक अर्थमा प्रयोगभएको छ ।

“राज्य” शब्दको राजनैतिक प्रयोगलाई यहोवाको इस्राएल राज्यसँगको सम्बन्धलाई प्रकाश पार्न पनि प्रयोग गरिएको छ । इस्राएलको इतिहासमा सर्वप्रथम, परमेश्वर तिनीहरूको राजा हुनुहुन्थ्यो । उहाँ तिनीहरूको शासनाधिकारमा सार्वभौक हुनुको साथै तिनीहरूको धर्मको शिर हुनुहुन्थ्यो । इस्राएलको सरकार त्यस समयमा ईश्वरशासित थियो, परमेश्वरबाट शासित एउटा राज्य थियो । मोशा र इस्राएलका सन्तानहरूले जब परमेश्वरले मिश्रीहरूलाई लाल समुन्द्रमा नाश गर्नुभएको देखेका थिए, उनीहरूले गाउँदै भनेका थिए, “परमप्रभुले सदासर्वदै राज्य गर्नुहुनेछ,” (प्रस्थान १५:१८) । जब इस्राएलीहरूले सीनै पर्वतको सामुन्ने छाउनी बनाएका थिए, परमप्रभुले त्यो जातिलाई भन्नुभएको थियो, “अब यदि तिमीहरूले मेरो कुरा साँच्चै नै सुन्यो र मेरो करार पालन गर्नु भन्ने, समस्त जातिहरूमध्ये तिमीहरूचाहिँ मेरो बहुमूल्य निज धन हुनेछौ । सारा पृथ्वी मेरै भए तापनि तिमीहरू मेरो निमित्त पूजाहारीहरूको एक राज्य र एक पवित्र जाति हुनेछौ” (प्रस्थान १९:५, ६ क) । यहोवाले इस्राएललाई त्यो व्यवस्था दिनुभएको थियो जसद्वारा उनीहरू जिउनु पर्दथ्यो, र सबै न्यायिक र धार्मिक कृत्याकलापहरू उहाँको नाउँमा गर्नु पर्दथ्यो । उहाँले इस्राएललाई उसका युद्धहरूमा अगुवाई गर्नुभएको थियो र उसको विजयहरूको

जस पाउनुभएको थियो (गन्ती २१:३४) । उहाँ इस्राएलका राजा हुनुहुन्थ्यो र इस्राएल, उहाँको शासन अन्तरगत रहेको जातिकोरूपमा, उहाँको राज्य थियो ।

शमूएलको समयमा, इस्राएल, आफू वरिपरी रहेका राज्यहरू जस्तै हुने इच्छाले उत्प्रेरित भयो, र उसलाई परमेश्वरले एउटा सांसारिक राजा दिनुभएको होस् भनी माग गर्‍यो । परमेश्वरले मानिसहरूको अनुरोधलाई स्वीकार गर्नुभयो र तिनीहरूलाई पहिलो राजाकोरूपमा शाऊल दिनुभयो । इस्राएलका राजा शाब्दिक अर्थमा एउटा कठोर राजा हुनुहुँदैन थियो । उनी एउटा सहायक शासक र एउटा सेवक हुनको निम्ति यहोवा प्रति उत्तरदायी हुन्थे । मोशाको व्यवस्थाद्वारा उनको अधिकारलाई सीमित गरिएको थियो । उनी यहोवाको सेवक हुनुपर्दथ्यो र उहाँको सांसारिक प्रतिनिधीकोरूपमा शासन गर्नुपर्दथ्यो । उनले शत्रुहरूबाट इस्राएललाई रक्षा गर्नुपर्दथ्यो, इस्राएललाई धार्मिकतामा डोऱ्याउनु पर्दथ्यो र देशलाई एकतामा एकसाथ बाँध्नु पर्दथ्यो ।

एउटा राज्यमा राजनैतिक अर्थमा, त्यसोभए, एउटा राजा हुन्छन् जो सार्वभौम हुन्छन्, कुनै प्रकारको एउटा राष्ट्र हुन्छ, शासन गरिने जनता हुन्छन्, र शासन संचालन गर्नको निम्ति राजाले बनाएको कानूनहरू हुन्छन् । राज्य ठूलो अथवा सानो हुन सक्दछ; त्यसमा कुनै भौतिक भूमि अथवा घुमन्ते जातिको राष्ट्र आवद्ध हुन सक्दछ । “राज्य” शब्दको मूल विचारमा राजाको शासन र जनताहरूको त्यो राजा प्रतिको आज्ञापालन रहेको हुन्छ ।

यसको अगमवादी प्रयोग

“राज्य” शब्दको धर्मशास्त्रहरूमा अगमवादीय प्रयोग पनि छ । यो राजनैतिक शब्दलाई पवित्र आत्माले परमेश्वरले अभिप्राय गर्नुभएको संसारको अन्तिम युग, ख्रीष्टियान युगमा गर्नुहुने कार्यकोबारेमा भविष्यवाणी गर्न प्रयोग गर्नुभएको थियो ।

पुरानो करारमा “राज्य”बारेको मुख्य भविष्यवाणी दानिएल २ मा पाइन्छ । दानिएल पवित्र आत्माद्वारा यसो लेख्न अगुवाई गरिएका थिए, “यी राजाको समयमा स्वर्गका परमेश्वरले एउटा राज्य खडा गर्नुहुनेछ, जुनचाहँ कहिल्यै नष्ट हुनेछैन, नत्र यसको सार्वभौमिकता अरु कुनै जातिको हातमा दिइनेछ । यसले यी सबै राज्यहरूलाई चकनाचूर

पार्नेछ र अन्त्य गर्नेछ, तर यो राज्यचाहिँ सदासर्वदा रहिरहनेछ” (दानिएल २:४४) । दानिएलको प्रकाशले अगमवाणी गरिएको राज्यको बारेमा महत्वपूर्ण सत्य सिकाएको छ । पहिलो, यो एउटा विशेष राज्य हुनेछ, अथवा राजाद्वारा शासित, स्वर्गका परमेश्वरले स्थापना गर्नुहुने । दोस्रो, यो एउटा अनन्तको राज्य हुनेछ, अथवा कहिल्यै अन्त्य नहुने । तेस्रो, यो सारा संसारका राज्यहरूभन्दा शक्ति र सहनशीलतामा सर्वोच्च हुनेछ ।

त्यसभन्दा अझबढी, बप्तिष्मा दिने यूहन्नाको प्रचारमा (मत्ती ३:१, २) र येशुको प्रचार र शिक्षामा पनि (मत्ती ४:१७) परमेश्वरको आउन लागेको यो राज्यबारेको अगमवाणी सबैभन्दा महत्वपूर्ण स्थानमा रहेको छ । सुसमाचारलाई खीष्टले राज्यको सुसमाचार भनी भन्नुभएको छ (मत्ती ९:३५) । बाह्र प्रेरितहरू र सत्तरी जनालाई (लूका १०:१-२०) येशूले परमेश्वरको राज्य नजिक आएको छ भनी घोषणा गर्न पठाउनुभएको थियो (मत्ती १०:७, लूका १०:९) । येशूका एक तिहाइभन्दाबढी दृष्टान्तहरूले राज्यकोबारेमा भविष्यवाणी गरेका छन् । येशूले आफ्ना चेलाहरूलाई आउन लागेको राज्यको निम्ति प्रार्थना गर्न सिकाउनुभएको थियो (मत्ती ६:१०) ।

यूहन्ना र येशूले कतिपल्ट राज्यकोबारेमा सिकाउनुभएको थियो भन्ने कुरामा आधारित भएर, धेरै तथ्यहरू थाहा पाउन सकिन्छ; पहिलो, आउन लागेको राज्य परमेश्वरको योजनामा धेरै महत्वपूर्ण कुरा थियो । दोस्रो, राज्यको आगमन नजिकै थियो, “आउनै लागेको” अथवा “नजिकै” । तेस्रो, आउन लागेको राज्यद्वारा स्पष्टरूपमा दानिएलको अगमवाणी पूरा हुन लागेको थियो । चौथो, राज्यको आगमन परमेश्वरको काम थियो, मानिसको होइन । पाँचौं, यो जब आउनेथ्यो, जब परमेश्वरका प्रवेशका सर्तहरू पूरा गरिन्थ्यो तब मात्र मानिसहरू राज्यमा पस्न सक्थे (यूहन्ना ३:५) ।

प्रेरित २ बाटअघि, राज्यलाई सधैं वास्तविकताकोरूपमा उल्लेख गरिएको छ, अस्तित्वमा छ, भन्नेरूपमा । येशूले निकोदेमसलाई भन्नुभएको थियो, “साँच्चै म तिमीलाई भन्दछु, कोही पानी र आत्माद्वारा जन्मेन भने परमेश्वरको राज्यमा पस्त सक्दैन” (यूहन्ना ३:५) । तर फिलिपले सामरियामा गरेको प्रचारकोबारेमा, लूका लेख्दछन्, “तर जब तिनीहरूले परमेश्वरको राज्य र येशू खीष्टको नाउँको सुसमाचार सुनाउने फिलिपका कुरामा विश्वास गरे, तब पुरुष र स्त्रीहरूले

बन्तिष्मा लिए” (प्रेरित ८:१२) । राज्य अस्तित्वमा नभएको भए फिलिपले यो सन्देश प्रचार गर्न सक्दैनथे ।

“राज्य” शब्दको अगमवादी प्रयोगले, त्यसो भए, जसले आफूलाई उहाँको इच्छामा संसारको निम्ति सुम्पिएका हुन्छन् तिनीहरूमाथि परमेश्वरले गर्नुहुने आत्मिक शासनलाई उल्लेख गरेको छ । यसले एउटा शासन र एउटा राज्यलाई उल्लेख गर्दछ—यो राज्य एउटा जीवनमाथि हुने परमेश्वरको आत्मिक राज्य हुन्छ र यो राज्य आत्मिक क्षेत्र हुन्छ जहाँ परमेश्वरको प्रत्यक्ष शासन हुँदछ । यो खीष्टको राजकिय शासन “मण्डली” शब्दमा पनि समावेश भएको छ: जब कोही सुसमाचारलाई ग्रहण गरेर खीष्टको इच्छामा समर्पित हुन्छन्, उनी खीष्टको शरीर, मण्डली भित्र ल्याइन्छन् र उनी मण्डलीको शिर प्रति समर्पित भएर खीष्ट येशूमा जिउँदछन्, उनी परमेश्वरको पृथ्वीमा भएको राज्यमा जीवन बिताउँदछन् । मानिसहरूको हृदयमाथि गरिएको खीष्टको राजकिय शासनले मण्डली सृष्टि गर्दछ । यसरी “परमेश्वरको राज्य” र “खीष्टको मण्डली” वर्णन गरिएका छन्, जसको येशूले मत्ती १६:१८, १९ मा प्रकट गर्नुभएअनुसार एउटै अर्थ हुन्छ ।

यसको वर्तमान-समयमा प्रयोग

राजनैतिक पृष्ठभूमि, अगमवादी प्रयोग र “राज्य” शब्दबारेको नयाँ करारको वास्तविकताको निम्ति वर्तमान समयको, त्यस शब्दको व्यवहारिक प्रयोगको पनि आवश्यकता पर्दछ ।

प्रथमत, यसलाई अगमवाणी पूराभएको अर्थमा प्रयोग गरिनु पर्दछ । त्यो राज्य जसकोबारेमा दानिएलले बोलेका थिए त्यो आएको थियो । राजकिय शासनकोरूपमा यस संसारमा परमेश्वरको विशेष काम, एउटा शासन जसको निम्ति एउटा आत्मिक राज्यको आवश्यकता पर्दछ, अब आएको छ । तिनीहरू जो परमेश्वरको इच्छाअघि भुकेका हुन्छन्, त्यो राजकिय शासन अन्तर्गत आएका हुन्छन् । परमेश्वरको आउन लागेको राज्यबारेको अगमवाणी पूराभएको छ ।

दोस्रो, हामीले “राज्य” शब्दलाई वर्तमान समयको वास्तविकताको अर्थमा प्रयोग गर्नुपर्दछ । परमेश्वरको राज्य अब आउन लागेको केही कुराकोरूपमा रहेको छैन । अहिले खीष्टले आज्ञापालक विश्वासद्वारा उहाँको मण्डलीमा आएका मानिसहरू माथि राज गरिरहनुभएको छ । त्यस अर्थमा, हाम्रो प्रार्थना “तपाईंको राज्य आओस्” भन्ने हुनुहुँदैन,

तर “मैले आफूलाई पूर्णरूपमा तपाईंको इच्छामा सुम्पन सकुं जसले गर्दा तपाईंले मेरो जीवनमाथि राज्य गर्नसक्नुभएको होस् र म तपाईंको राज्यमा जिउन सकुं” भन्ने हुनुपर्दछ ।

तेस्रो, हामीले यो शब्दलाई परमेश्वरको स्वर्गीय शासनको एउटा पृथ्वीको अंश भन्ने प्रसंगमा प्रयोग गर्नुपर्दछ । परमेश्वरले विशेषरूपमा चुन्नुभएका मानिसहरू, मण्डली, उहाँको राज्यका पृथ्वीमा भएका हिस्सा हुन् । येशू र नयाँ करारका लेखकहरूले मण्डली परमेश्वरको राज्य हो अथवा आइसकेको खीष्टको राज्य हो भन्ने देखाइसकेका छन् । राजा प्रतिको समर्पणले, एउटा राज्यको नागरिकता दिलाउँदछ । येशूले आज्ञापालक विश्वासीहरूको यो समुदायलाई उहाँको मण्डली भन्नुभएको छ (मत्ती १६:१८, १९) ।

चौथो, हामीले यो शब्दलाई एउटा आत्मिक शासनको प्रसंगमा हेर्नुपर्दछ । विश्वासयोग्य खीष्टियानहरू आज खीष्टको आत्मिक शासनको अधिनमा छन् र आउने अनन्तमा परमेश्वर, खीष्ट र पवित्र आत्मासँग पूर्ण र नजिकको सम्बन्धमा प्रवेश गर्ने अपेक्षा गर्दछन् । मण्डली अहिले एउटा राज्य हो, तर यसका सदस्यहरू आउन लागेको त्यो अनन्त राज्यको बाटो हेरिरहेका छन् । “राज्य” शब्दमा एउटा भविष्यको अर्थ पनि रहेको छ । खीष्टले भन्नुभएको छ, “मलाई ‘प्रभु, प्रभु’ भन्ने सबै स्वर्गको राज्यमा प्रवेश गर्नेछैनन्, ...” (मत्ती ७:२१) । पावल लेख्दछन्, “प्रभुले मलाई सबै खराबीबाट जोगाउनुहुनेछ, र उहाँको स्वर्गको राज्यको निम्ति मलाई उद्धार गर्नुहुनेछ । उहाँलाई सदासर्वदा महिमा होस्, आमिन” (२ तिमोथी ४:१८) । पावल परमेश्वरको राज्यमा थिए, तर उनले स्वर्गको राज्यमा प्रवेश गर्ने बाटो हेरिरहेका पनि थिए । उनले त्यो राज्यलाई पुरानो र नयाँ करार दुवैका अगमवाणीहरू पूराभएकोरूपमा हेरेका थिए, जसरी एउटा वर्तमान समयको वास्तविकताकोरूपमा मण्डलीलाई देखाइएको छ, जसलाई खीष्टले स्थापना गर्नुभएको र अनन्तको निम्ति प्रतिज्ञा गर्नुभएको थियो ।

जब कसैले नयाँ करारलाई हेर्दछन् भने उनले “राज्य” शब्दको प्रयोग घट्टो क्रममाभएको पाउँदछन्, चाहे त्यो “स्वर्गको राज्य”, “परमेश्वरको राज्य” भन्ने अथवा राज्यलाई उल्लेख गर्ने अरु वाक्यांश नै किन नहोस् । राज्यलाई उल्लेख गर्ने कार्य मत्तीमा उनन्चास पल्ट, मार्कुसमा पन्ध्र पल्ट, लूकामा उनन्चालिस पल्ट, यूहन्नामा पाँच पल्ट,

प्रेरितमा आठ पल्ट, पावलका पत्रहरूमा चौध पल्ट, अरु पत्रहरूमा दुई पल्ट, हिब्रूमा दुई पल्ट र प्रकाशमा तीन पल्ट गरिएको छ । यसरी “राज्य” शब्द निरन्तर तर घट्टो क्रममा नयाँ करारमा प्रयोगभएको छ (हेर्नुहोस् परिशिष्ट ४) ।

मत्ती मात्र नयाँ करारका यस्ता लेखक हुन् जसले “स्वर्गको राज्य” प्रयोग गरेका छन् । मर्कूस, लूका र यूहन्नाले “परमेश्वरको राज्य” मात्र प्रयोग गरेका छन् । त्यसबेला “राज्य” शब्दको प्रयोग घट्टै जान्छ जब कोही प्रेरितमा पुग्दछन्, त्यसपछि “मण्डली” शब्दको प्रयोग बढ्दै जान्छ । यो त पवित्र आत्माले “राज्य” शब्दको ठाउँमा “मण्डली” शब्दको प्रयोग गर्नुभएको जस्तो छ ।

“मण्डली” भन्ने शब्द

“मण्डली” भन्ने शब्दसँग यसको सम्पूर्ण नयाँ करारको सन्देशसँगको मूल सम्बन्धको कारणले गर्दा धेरै नै महत्वपूर्ण विशेषता जोडिएको छ । “मण्डली” त्यो शब्दको नेपाली अनुवाद हो जुन ग्रीक नयाँ करारमा ११४ पल्टसम्म देखापरेको छ । कसैले आज नयाँ करारमाभएको यो शब्दको प्रयोगलाई नबुझीकन आजको संसारमा खीष्टको मुक्तिको मार्गलाई बुझ्न सक्दैनन् भन्नु सम्भवत ठीकै हुन्छ होला ।

यसको सांसारिक प्रयोग

यो शब्द सर्वप्रथम त एउटा सामान्य शब्द हो, कुनै विशेष धार्मिक अर्थ नभएको दैनिक जीवनको शब्द ।

यसको प्रयोगको एउटा नमूना प्रेरित १९ मा एफिससमाभएको दङ्गाको सम्बन्धमा देखापरेको छ । त्यहाँ खीष्टियानिटीलाई लिएर एउटा हलचल मच्चिएको छ । मानिसहरू नजिकको रङ्गशालामा भेला भएका थिए, र त्यहाँ अन्योलता थियो । लेखक, लूकाले, तिनीहरू जम्माभएको बारेमा लेखेका छन्, “तब तिनीहरू भिन्नाभिन्नै कुरा गर्दै चिच्याउन लागे । किनकि त्यो भिडमा होहल्ला मच्चिएको थियो, र धेरैजसो मानिसहरूले त तिनीहरू किन जम्मा भएका हुन् सो पनि जानेका थिएनन्” (प्रेरित १९:३२) ।

लूकाले भेलाको निम्ति यो पदमा प्रयोग गरेको शब्द *एकलेसिया*

हो, त्यो शब्दलाई नेपालीमा हाम्रो शब्दमा “मण्डली” (अंग्रेजीमा “चर्च”) भनी अनुवाद गरिएको छ । अन्तमा, नगरका हाकिम यसो भन्दै, बोलेका छन्,

तर यस बाहेक अरु नै विषय उठाउन चाहनुहुन्छ भनेता त्यसको फैसला नियमित सभामा हुनेछ, किनकि आजको यस हलदङ्गाको दोष हामीमाथि लाग्ने खतरा छ । किनभने यो कारणैविनाको दङ्गाफसादको केही स्पष्टीकरण हामी दिन सक्नेछैनौं (प्रेरित १९:३९, ४०) ।

लूका त्यसपछि थप्दछन्, “यति भनेर तिनले सभालाई विसर्जन गरे” (प्रेरित १९:४१) ।

तीनपल्ट शहरको भेलाको यो घटनामा, लूकाले ग्रीक शब्द *एकलेसिया* प्रयोग गरेका छन् (प्रेरित १९:३२, ३९, ४१) । उनले एउटा भेलालाई अर्थात्उनको निमित्त मात्र यसको प्रयोग गरेका थिए, किनभने उनले यो भेलालाई पदहरू ३२ र ४१ मा एकलेसिया भनेका छन् भने पद ३० मा एउटा भीडकोरूपमा चित्रण गरेका छन् । रङ्गशालामाभएको त्यो भेला अथवा एकलेसिया एकसाथ भेला हुन बोलाइएको थिएन; त्यो त मात्र हलदङ्गाको र घटनाक्रमको कारणले हुन गएको थियो । लूकाले एउटा न्यायिक सभा जहाँ कानूनी कुराहरूको निर्णय गरिन्छ त्यसलाई पनि पद ३९ मा एउटा *एकलेसिया* भनेका छन् ।

लूकाले *एकलेसिया* लाई प्रयोग गरेको प्रकाशमा हेर्दा, यसको सांसारिक प्रयोगमा, कुनै पनि प्रकारको भेलालाई सम्बोधन गर्न प्रयोग गरिएको हो भनी सोच्नु उपयुक्त हुन्छ । कुनै बेला एउटा भेला डाकिएको अथवा एकसाथ भेला हुन आवाहन गरिएको पनि हुनसक्छ । लूकाले यी दुवै प्रकारको भेलालाई एउटा *एकलेसिया* भनेका छन् ।

केही भाषा विज्ञहरूले आज नयाँ करारको समयमा *एकलेसिया* सांसारिक प्रयोगको अर्थ “मात्र एउटा भेला”भन्दा बढी नै थियो भनी विश्वास गर्दछन् । लूकाले प्रेरित १९ मा गरेको यो शब्दको प्रयोगले यो निष्कर्षलाई प्रमाणित गरेको जस्तो देखिन्छ ।

लूकाको *एकलेसिया* को प्रयोगले हाम्रो प्रभुले यसलाई धार्मिक अर्थमा प्रयोग गर्नुभन्दाअघि यो शब्दलाई सांसारिक विश्वमा कसरी प्रयोग गरिन्थ्यो भन्ने अन्तर्दृष्टि प्रदान गर्दछ । शब्दको यो पृष्ठभूमि त्यो आधार हुनुसक्दछ जसमाथि हामीले हाम्रो प्रभुले *एकलेसिया* शब्दलाई

कसरी प्रयोग गर्नुभएको छ भन्ने उत्तम समझदारी निर्माण गर्नसक्दछौं ।

यसको धार्मिक प्रयोग

एकलेसिया शब्दलाई नयाँ करारमा धार्मिकरूपमा पनि प्रयोग गरिएको छ ।

पुरानो करारबाट के कुरा स्पष्ट हुन्छ भने यहूदी पृष्ठभूमिदेखि ख्रीष्टियानिटीसम्ममा परमेश्वरका जनहरू एकसाथ भेला हुने अवधारणा विद्यमान छ । सेप्टयूजिन्ट, पुरानो करारको धर्मशास्त्रहरूको ग्रीक अनुवादमा, इस्राएलीहरूको “भुण्ड”, जुन हिब्रूमा *क्वाहल* हुन्थ्यो, विशेष गरेर जब इस्राएलीहरूको “भुण्ड” परमप्रभुकोअघि धार्मिक उद्देश्यले जम्मा हुने गर्दथ्यो ग्रीकमा त्यसलाई *एकलेसिया* भन्ने शब्दमा अनुवाद गरिएको थियो (व्यवस्था १८:१६, ३१:३०, १ राजा ८:६५, प्रेरित ७:३८) ।

“सिनागग” भन्ने शब्द पनि विशेष उद्देश्यले एकसाथ भेला भएका मानिसहरूलाई सम्बोधन गर्न मौलिकरूपमा प्रयोग गर्ने गरिन्थ्यो । पछि, त्यो शब्द ख्रीष्टियानहरूको आराधना गर्नलाई जम्माभएको एउटा भेलालाई सम्बोधन गर्न पनि प्रयोगभएको थियो । याकूबले दुवै ग्रीक शब्दहरू, *सिनागग* र *एकलेसिया* प्रयोग गरेका थिए, किनभने स्पष्ट छ उनका मनमा यहूदी ख्रीष्टियानहरू उनको पुस्तकका पाठकहरू हुन् भन्ने कुरा थियो । उनले एउटा भेला भएका ख्रीष्टियानहरूको भुण्डको निम्ति *सिनागग* प्रयोग गरेका थिए, जो आराधना गर्न जम्मा भएका हुन्थे (याकूब २:२) र उनले कुनै एउटा निश्चित स्थानमा रहेको विश्वासीहरूको समूहको निम्ति *एकलेसिया* प्रयोग गरेका छन् (याकूब ५:१४) ।

यसरी, हाम्रा प्रभुले एउटा शब्द रोज्नुभयो जसले उहाँको उद्धार पाएका परमेश्वरका अद्भूत मानिसहरूलाई सम्बोधन गर्न सकिन्थ्यो उहाँले “मण्डली” भन्ने शब्द रोज्नुभयो (मती १६:१८), जसको सांसारिक प्रयोगमा सम्भवत एउटा सभा हुन्थ्यो, तर यसको पुरानो करारको प्रयोगमा एउटा “परमेश्वरका जनहरूको सभा” हुन्थ्यो । हाम्रा प्रभुले एउटा सांसारिक शब्द लिनुभयो र त्यसलाई एउटा विशेष धार्मिक अर्थ दिनुभयो । उहाँले यस शब्दको छनौटमा, यसलाई सांसारिक र धार्मिक पृष्ठभूमिहरूबाट निकाल्नुभयो र उहाँको आफ्नै नयाँ अर्थ थपिदिनुभयो । त्यो शब्द प्रयोगमा, येशूले विश्वभरिका परमेश्वरका

जनहरूलाई, जसले ख्रीष्टका रगतद्वारा उद्धार पाएका हुन्छन्, चाहे तिनीहरू भेला भएका हुन् अथवा नहुन्, सम्बोधन गर्न दिनुभयो (प्रेरित दः३, एफिसी १:२२) ।

अर्को विचार जुन नयाँ करारमा *एकलेसिया* शब्दको बारेमा प्रकट गरिएको छ त्यो कुनै एक व्यक्ति “बोलाइएको” अथवा “अलग गरिएको” भन्ने अवधारणा हो । जबकि यो विचार शब्दको सामान्य प्रयोगमा सम्भवत थिएन होला, ख्रीष्टको विशेष प्रयोगको अर्थमा यो एक महत्वपूर्ण अंशको रूपमा रहेको छ । यो विचार चुनिएका मानिसहरूको गुणद्वारा शब्दमा प्रकट गरिएको छ ।

पत्रुसले पेन्तिकोसको दिनमा भिडलाई भनेका थिए, “किनकि प्रतिज्ञा तिमीहरूको निम्ति तिमीहरूका सन्तानको निम्ति र टाढा-टाढामा रहेका सबैका निम्ति हो, प्रत्येक जसलाई प्रभु हाम्रा परमेश्वरले बोलाउनुहुन्छ” (प्रेरित २:३९) । पावलले थेसलोनिकीहरूलाई भनेका थिए, “तिमीहरूको चालचलन परमेश्वरको योग्य होस्, जसले तिमीहरूलाई उहाँको आफ्नै राज्य र महिमामा बोलाउनुहुन्छ,” (१ थेसलोनिकी २:१२) । सुसमाचारद्वारा परमेश्वरले तिनीहरूलाई बोलाउनुभएको थियो । पावल भन्दछन्, “यसैको निम्ति हाम्रो सुसमाचार द्वारा हाम्रा प्रभु येशू ख्रीष्टको महिमाप्राप्त गर्न उहाँले तिमीहरूलाई बोलाउनुभयो” (२ थेसलोनिकी २:१४) । यसरी ती मानिसहरू जो सुसमाचारद्वारा परमेश्वरकहाँ बोलाइएका थिए तिनीहरूलाई “मण्डली” भनिएको थियो (१ कोरिन्थी १:१-३) ।

अभ्रबढी, पावलले कलस्सेमा भएको मण्डलीलाई भनेका छन्, “उहाँले हामीलाई अन्धकारको राज्यदेखि छुटाउनुभयो र आफ्ना प्रिय पुत्रको राज्यभित्र हामीलाई सार्नुभएको छ । उहाँमा हाम्रो उद्धार, अर्थात् पापको क्षमा छ” (कलस्सी १:१३, १४) । पत्रुसले “उहाँले तिमीहरूलाई अन्धकारदेखि उहाँका उदेकका ज्योतिमा ल्याउनुभयो, ताकि तिमीहरू उहाँका आश्चर्यपूर्ण कार्यहरूको घोषण गर्न सक” (१ पत्रुस २:९ ख) भनेका छन् । पत्रुसले के पनि लेखेका छन् भने, “तर तिमीहरूलाई बोलाउनु हुने जस्तो पवित्र हुनुहुन्छ तिमीहरू आफै पनि जीवनका सबै रहनसहनमा पवित्र होओ” (१ पत्रुस १:१५) ।

येशूले “मण्डली” शब्द ख्रीष्टियान युगका सबै परमेश्वरका जनहरूलाई कुनै विशेष स्थान अथवा समयको विभेद नगरी सम्बोधन गर्न प्रयोग गर्नुभएको थियो । यद्यपि आजका कुनै पनि ख्रीष्टियान त्यो

भुण्डको सदस्य हुँदैनन् जुन पेन्तिकोसको दिनमा स्थापितभएको थियो, तर सबै समयका र सबै स्थानका सबै साँचा ख्रीष्टियानहरू त्यही प्रभुका मण्डलीका सदस्यहरू हुन्छन्, जुन त्यो दिनमा स्थापनाभएको थियो । त्यो मण्डली सदा-कालको निम्ति एकैपल्ट यरुशलेममा येशूको पुनरुत्थान भएपछिको पहिलो पेन्तिकोसको दिनमा स्थापनाभएको थियो । यसको जन्म दिन एउटै छ; यसको जन्म बारम्बार प्रत्येक शताब्दीमा अथवा धर्मत्यागको समयपछि पनिभएको होइन ।

यसको व्यवहारिक प्रयोग

हामीले “मण्डली” शब्दको अर्थ येशू र पवित्र आत्माले नयाँ करारमा व्यवहारिकरूपमा लाग्ने गरी दिनुभएको छ भन्ने अपेक्षा गर्नुपर्ने हुन्छ र यसमा वास्तवमा हामीले त्यस्तै अवस्था पाउँदछौं ।

व्यवहारिक प्रयोगमा, प्रेरणाप्राप्त लेखकहरूले “मण्डली” शब्द चार तरिकाले प्रयोग गरेका छन् । पहिलो, उनीहरूले एउटा निश्चित स्थानमा भएका परमेश्वरका जनहरूको एउटा भुण्डलाई सम्बोधन गर्न यसलाई प्रयोग गरेका छन् । पावलले कोरिन्थमा रहेको “परमेश्वरको मण्डली” लाई पत्र लेखेका थिए, तिनीहरूलाई जो ख्रीष्ट येशूमा पवित्र पारिएका थिए (१ कोरिन्थी १:२) । फिलिप्पीमाभएको मण्डलीलाई “फिलिप्पीमा भएका सन्तहरू” कोरूपमा सम्बोधन गरिएको थियो (फिलिप्पी १:१) । थेसलोनिकामा भएका सन्तहरूलाई भने “परमेश्वर पिता र प्रभु येशू ख्रीष्टमा थेसलोनिकीहरूको मण्डली” कोरूपमा सम्बोधन गरिएको थियो (१ थेसलोनिकी १:१) । एउटा निश्चित स्थानमा भएका सबै ख्रीष्टियानहरूलाई त्यस ठाउँको “मण्डली” भनिएको थियो । विश्वव्यापी मण्डलीको एउटा आकृति भनेको ख्रीष्टियानहरूको स्थानीय भुण्ड नै हो । जब कोही ख्रीष्टको मण्डलीको एउटा सदस्य हुन्छन्, उनी जहाँ बस्दछन् त्यहाँका ख्रीष्टियानहरूको शरीरको अंग हुन्छन् ।

दोस्रो, प्रेरणाप्राप्त लेखकहरूले कुनै एक क्षेत्रको स्थानीय भुण्डबारेमा कुरा गर्दा “मण्डली” शब्द प्रयोग गरेका छन् । लूकाले लेखेका छन्, “त्यसरी सारा यहूदिया, गालील र सामरिया भरि मण्डलीमा शान्ति भयो र मण्डली सुदृढ भयो । प्रभुको भयमा हिँड्दै र पवित्र आत्माको सान्त्वना पाएर मण्डलीमा बृद्धि हुँदैगयो” (प्रेरित ९:३१) । कहिलेकाहीं कुनै एक क्षेत्रमाभएको मण्डलीलाई बहुवचनद्वारा

“मण्डलीहरू” कोरुपमा सम्बोधन गरिएको थियो । पावलले जब गलातीहरूलाई पत्र लेखेका थिए उनले “गलातियाका मण्डलीहरूलाई” लेखिरहेका थिए (गलाती १:२) । युरोपमाभएको मण्डली अथवा युरोपमा भएका मण्डलीहरूकोबारेमा बोल्दै “मण्डली” शब्दको प्रयोग गर्नु धर्मशास्त्रअनुसारै हुनेछ ।

तेस्रो, नयाँ करारका लेखकहरूले मण्डली कसरी बनेको हुन्छ भन्ने देखाउन पनि “मण्डली” शब्द प्रयोग गरेका छन् । उनीहरूले मण्डलीहरूमा कस्ता प्रकारका मानिसहरू हुन्छन् भन्ने सम्बन्धमा यसलाई प्रयोग गरेका छन् । पावलले रोमी १६ मा “अन्य जातिको मण्डलीहरूलाई” अभिवादन गर्ने क्रममा भनेका छन्: “प्रिस्का र अकिलास, ख्रीष्ट येशूमा मेरा सहकर्मीहरूलाई अभिवादन । तिनीहरूले मेरो निम्ति आफ्ना जीवन सङ्कटमा हाले । तिनीहरूलाई मैले मात्र होइन तर अन्य जातिका मण्डलीहरू जम्मैले पनि धन्यवाद दिन्छन् । तिनीहरूको घरमाभएको मण्डलीलाई अभिवादन देओ ...” (रोमी १६:३-५) ।

चौथो, यी प्रेरणाप्राप्त लेखकहरूले आराधना गर्न भेलाभएको मण्डलीको सम्बन्धमा पनि त्यो शब्द “मण्डली” प्रयोग गरेका छन् । जब त्यो आराधना गर्न भेलाभएको हुँदैनथ्यो, त्यो मण्डलीको अस्तित्व भने हुन्थ्यो, तर “मण्डली” शब्द विशेष तवरले तोकिएको स्थानमा भेलाभएको मण्डलीको निम्ति पनि प्रयोगभएको छ । पावलले कोरिन्थीहरूलाई जब तिनीहरू भेला हुन्थे त्यसवेला मण्डली भनी सम्बोधन गरेका छन् (१ कोरिन्थी ११:१८) । उनले स्त्रीहरूलाई मण्डलीहरूमा चुपचाप रहन भनेका छन्: “स्त्रीहरू मण्डलीको सभामा चुपचाप रहनु । तिनीहरूलाई बोल्ने अनुमति छैन, तर व्यवस्थाले भनेभैँ तिनीहरू अधिनमा रहनु” (१ कोरिन्थी १४:३४) । उनले निश्चय नै यस पदखण्डमा मण्डलीको आराधना सभाको सम्बन्धमा कुरा गरिरहेका थिए । जुनै तरिकाले पनि कसैले मण्डलीलाई उल्लेख गर्दछन् भने, उनले तिनीहरूकोबारेमा बोलिरहेका हुन्छन् जो ख्रीष्टको सुसमाचार प्रतिको समर्पणद्वारा ख्रीष्टको शरीरमा ल्याइएका हुन्छन् । एउटा ख्रीष्टियान संसारबाट र अन्धकारबाट बोलाइएको हुन्छ, र परमेश्वरको अनुग्रहद्वारा त्यो शरीरमा राखिएको हुन्छ जसलाई ख्रीष्ट र नयाँ करारका प्रेरणाप्राप्त लेखकहरूले “मण्डली” भनेका छन् ।

निष्कर्ष

निश्चय नै परमेश्वरले उहाँका मानिसहरूलाई सम्बोधन गर्न चुन्नुभएको शब्दहरूबारेको यो छोटो अध्ययनले हामीलाई उहाँको राज्य, उहाँको मण्डलीमा प्रवेश गर्न चुनौती दिँदछ। परमेश्वरले यी सांसारिक शब्दहरू लिनुभयो र, तिनीहरूलाई ती मानिसहरूमाथि प्रयोग गर्नुभयो जो उहाँको अनुग्रहको सुसमाचारद्वारा मुक्तिमा बोलाइएका हुन्छन्। यसरी यी शब्दहरूले ती सबैलाई सम्बोधन गर्दछन् जसले आफूलाई परमेश्वरको अधिनमा सुम्पेका हुन्छन् र खीष्टको रगतद्वारा उध्दार पाएका हुन्छन्। पिता पुर्खाको युग तथा मोशाको युगको लामो वर्षहरू भरि, परमेश्वरले उहाँको विशेष मानिसहरूको निम्ति योजना बनाउनुभयो। उहाँले प्रेरणा दिनुभएको उहाँका सन्देशवाहकहरूले गरेका भविष्यवाणीहरू सबै उहाँले पूरा गर्नुभयो। अब उहाँको राज्यमा प्रवेश गर्ने र उहाँको मण्डलीमा थपिने कुरा तपाईंमा निर्भर छ।

अभ्यासका निम्ति प्रश्नहरू

(उत्तरहरू परिशिष्ट १ मा छन्)

१. इस्राएलको परमेश्वरसँगको सम्बन्ध एउटा राजा र देश बिचको सम्बन्धसँग तुलना गर्दै छलफल गर्नुहोस्।
२. शाऊल, इस्राएलको पहिलो राजाको, राजाकोरुपमा परमेश्वरको राज्य, इस्राएल प्रति कस्तो जिम्मेवारी थियो ?
३. आउन लागेको राज्यबारेको दानिएलको भविष्यवाणीबाट के शिक्षा सिक्नुपर्दछ ? (हेर्नुहोस् दानिएल २:४४।)
४. नयाँ करारमा “राज्य” शब्द क्रमिकरुपमा कम प्रयोग गरिएको कुरालाई ध्यान दिनुहोस्। यसको अर्थ के हो ?
५. कुनै एक व्यक्ति आज परमेश्वरको राज्यमा भएर पनि अनन्त राज्यको बाटो हेर्न सक्दछ भन्नेबारेमा व्याख्या गर्नुहोस् (हेर्नुहोस् २ तिमोथी ४:१८)।
६. “मण्डली” शब्द नयाँ करारमा कतिपल्ट प्रयोगभएको छ र यसले त्यस शब्दको महत्वकोबारेमा के संकेत गर्दछ ?
७. नयाँ करारमा प्रकट गरिएअनुसार “मण्डली” शब्दको सामान्य सांसारिक प्रयोग उल्लेख गर्नुहोस्। यो त्यसरी कहाँ प्रयोग

गरिएको छ त्यो एउटा पद उल्लेख गर्नुहोस् ।

- द. के “मण्डली” शब्दले यसको सांसारिक अर्थमा सधै एउटा धार्मिक सभालाई संकेत गर्दछ ? के यसले सधै “बोलाइएकाहरूको सभा” लाई संकेत गर्दछ, जो विशेष उद्देश्यले एकसाथ बोलाइएका हुन्छन् ?

शब्द सहायताहरू

खीष्टको दुलही—मण्डली । मण्डलीको खीष्टसँगको सम्बन्धलाई एउटा पुरुषको उसको श्रीमतीसँगको सम्बन्धसँग तुलना गरिएको छ (हेर्नुहोस् एफिसी ५:२२-२९) ।

दृष्टान्तहरू—येशूले अक्सर गरेर आत्मिक सत्यताहरूलाई प्रकाश पार्न दैनिक जीवनका कथाहरू प्रयोग गर्नुभएको थियो (मत्ती १३:३४) ।

पिता-पुर्खाको युग—बाइबलको इतिहासमाभएको तीन महत्वपूर्ण कालखण्डहरू मध्ये एक । त्यसमध्ये पिता-पुर्खाको युग पहिलो थियो, जब परमेश्वर सोभै परिवारका अगुवाहरूसँग बोल्नुहुन्थ्यो । अर्को मोशाको युग थियो, जब इस्राएलका सन्तानहरूले मोशालाई दिइएको व्यवस्था पछ्याएका थिए (दश आज्ञा साथै) । यो येशूको क्रूसमाभएको मृत्युसम्म कायम रहेको थियो । अन्तिम युग खीष्टियान युग हो । यस युगमा सबै उद्धार पाएकाहरू मण्डलीमा थपिएका हुन्छन् र नयाँ करार एक मात्र सिध्दान्त-शिक्षा र आराधनाको ईश्वरीय स्तर हो । यो युग येशूको दोस्रो आगमन नभएसम्म कायम रहने छ ।

अगमवाणी—एउटा अगमवक्ताको प्रेरणाप्राप्त वचनहरू, जसलाई परमेश्वरको इच्छा प्रकटभएकोरूपमा हेरिन्छ; कहिलेकाँही ईश्वरीय प्रेरणाद्वारा भविष्यमा हुन आउने कुराहरू प्रकट गरिन्छ ।

शमूएल—पुरानो करारका एक महान अगमवक्ता, पूजाहारी र न्यायकर्ता ।

सत्ताधारी—एउटा राजा अथवा अरु शासकहरू, जससँग ठूलो शक्ति हुन्छ । १ तिमोथी ६:१४, १५ मा प्रभु येशू खीष्टलाई, “धन्य र सर्वोच्च, राजाहरूका महाराजा, प्रभुहरूका महाप्रभु” भनिएको छ ।

नयाँ करारको मण्डली		
संस्थापक: खीष्ट मती: १६:१८	कहाँ: यरुशलेम यशैया २:३, प्रेरित २:५, ४७	कहिले: ई.सं. ३३ प्रेरित २
संगठन फिलिप्पी १:१	एन्डरहरु: तीतस ५:१-३, प्रेरित २०:२८, १ तिमोथी ३:१-७, डिकनहरु: प्रेरित ६:१-६, १ तिमोथी ३:८-१३, सदस्यहरु: प्रेरित २:४१-४७, कलस्सी १:१३, १ कोरिन्थी १:२	शिर: खीष्ट एफिसी १:२२
मण्डलीलाई दिइएका नामहरु एफिसी ३:१५	मण्डली: कलस्सी १:१८, २४, खीष्टको शरीर: एफिसी १:२२, २३, राज्य: प्रेरित ८:१२, खीष्टका मण्डलीहरु: रोमी १६:१६, परमेश्वरको मण्डली: १ कोरिन्थी १:२, प्रेरित २०:२८, परमेश्वरको परिवार: एफिसी २:१९, १ तिमोथी ३:१५, प्रभुका चेलाहरु: प्रेरित ९:१, परमेश्वरको मन्दिर: १ कोरिन्थी ३:१६, पहिला जन्मेकाहरुको सभा: हिब्रू १२:२३	
खीष्टियानहरुलाई दिइएका नामहरु एफिसी ३:१५	चेलाहरु: प्रेरित ११:२६, सन्तहरु: १ कोरिन्थी १:२, फिलिप्पी १:१, परमेश्वरका सन्तान: गलाती ३:२६, १ यूहन्ना २:१, भाई हो: लूका ८:२१, गलाती ६:१, खीष्टियानहरु: प्रेरित ११:२६, १ पत्रुस ४:१६	
धर्मसार	येशू खीष्ट: मती १६:१६-१८, प्रेरित ८:३७	
विश्वासको नियम र अभ्यास: परमेश्वरको वचन	सबै शक्ति: मती २८:१८-२०, रोमी १:१६, हिब्रू ४:१२, मण्डलीमा शासन: २ तिमोथी ३:१६, १७, २ पत्रुस १:३, राज्यको बीउ: मती १३:३, लूका ८:११, आत्माको तरवार: एफिसी ६:१७	
आराधना	भजन गान: कलस्सी ३:१६, प्रार्थना: १ थेसलोनिकी ५:१७, शिक्षा: प्रेरित २०:७, सहभागिता: प्रेरित २०:७, १ कोरिन्थी ११:२३, भेटी दान: १ कोरिन्थी १६:१, २	
काम	आत्मा बचाउनु: मती २८:१८-२०, यूहन्ना ६:४५, एफिसी ३:१०, १ तिमोथी ४:१६	
चेतावनी	सत्यमा कायम रहनु: गलाती १:६-८, मती १५:९, १३, २ कोरिन्थी ११:३, प्रकाश २२:१८, १९, २ यूहन्ना ९,	